

Usaldusisiku eksami programm

Usaldusisiku eksami programm on koostatud justiitsministri 29.06.2022. a. määruse nr 17 „Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja metoodikakomisjoni töö korraldus, võlgniku usaldusisiku eksami, esmase koolituse ja täiendusõppe nõuded ning kojale makstava tasu suurus“ alusel. Programm on liigendatud kolmeks alaosaks:

- 1) maksejõuetusõigus, täitemenetlus, tsiviilkohtumenetlus;
- 2) tsiviilõigus;
- 3) töö- ja haldusõigus.

Programm on koostatud eeldusel, et selle aluselksamiks valmistumisel on ühtlasi omandatud põhiteadmised vastavates valdkondades, mis on vajalikud usaldusisikuna töötamiseks. Õppematerjaliks on valitud eelkõige vastavad kommenteeritud väljaanded, õigusaktid ja õpikud. Nendes valdkondades, kus õpikuid ja kommentaare ei ole, on oluliseks õppematerjaliks vastava valdkonna õigusaktid. Õppijal tuleb iseseisvalt tutvuda olulisema asjakohase kohtupraktikaga.

STRUKTUUR

I MAKSEJÕUETUSÕIGUS, TSIVIILTÄITEMENETLUS, TSIVIILKOHTUMENETLUS	3
1. PANKROTIÕIGUS	3
2. TÄITEMENETLUS	4
3. TSIVIILKOHTUMENETLUS	4
II TSIVIILÕIGUS	5
4. TSIVIILÕIGUSE ÜLDOSA	5
5. ASJAÕIGUS	6
6. VÕLAÕIGUS	6
7. PEREKONNAÕIGUS	7
8. PÄRIMISÕIGUS	7
III TÖÖ- JA HALDUSÕIGUS	7
9. TÖÖÕIGUS	7
10. HALDUSÕIGUS	8

I MAKSEJÕUETUSÕIGUS, TSIVIILTÄITEMENETLUS, TSIVIILKOHTUMENETLUS

1. PANKROTIÕIGUS

1. Maksejõuetusavaldus ja maksejõuetusavalduse menetlus
 - 1.1. Pankroti mõiste ja eesmärgid
 - 1.2. Maksejõuetusavaldus ja selle esitajad
 - 1.3. Maksejõuetusavalduse menetlusse võtmine ja sellest keeldumine
 - 1.4. Maksejõuetusavalduse tagamise abinõud
 - 1.5. Pärandvara pankrotimenetlus
 - 1.6. Usaldusisik, tema nimetamine ja selle tagajärjed
 - 1.7. Käsutuskeelu mõiste ja sisu
 - 1.8. Vara ja võlgade nimekiri
 - 1.9. Maksejõuetusavalduse läbivaatamine ja lahendamine
 - 1.10. Usaldusisiku ülesanded ja vastutus
 - 1.11. Usaldusisiku tasu
2. Pankrotimenetlus
 - 2.1. Pankrotimäärus ja sellest teavitamine
 - 2.2. Pankroti väljakuulutamise tagajärjed
 - 2.3. Pankrotimenetluse organid (pankrotihaldur, pankrotitoimkond, võlausaldajate üldkoosolek (esimene üldkoosolek)), kohtu pädevus pankrotimenetluses
 - 2.4. Võlgniku õigused ja kohustused ning vastutus
 - 2.5. Võlausaldajate nõuded ja nende kaitsmine
 - 2.6. Pankrotivara moodustamine, valitsemine ja müük. Tagasivõitmise alused ja eeldused, tähtajad, kord ning tagajärjed
 - 2.7. Kompromiss
 - 2.8. Väljamaksed pankrotivarast
 - 2.9. Pankrotimenetluse lõppemine
3. Füüsilisest isikust võlgniku kohustustest vabastamine
 - 3.1. Võlgniku kohustustest vabastamise mõiste ja eesmärk
 - 3.2. Võlgniku kohustustest vabastamise menetluse algatamine
 - 3.3. Usaldusisik ning tema kohustused ja vastutus
 - 3.4. Usaldusisiku tasu ja kulutused
 - 3.5. Võlgniku kohustused menetluse kestel
 - 3.6. Võlgniku kohustustest vabastamise otsustamine ja selle tagajärjed
4. Füüsilisest isikust võlgniku võlgade ümberkujundamine
 - 4.1. Võlgade ümberkujundamise sisu ja eesmärk
 - 4.2. Võlgade ümberkujundamise menetluse algatamine
 - 4.3. Võlgniku kohustused menetluse kestel
 - 4.4. Usaldusisiku kohustused menetluse kestel
 - 4.5. Nõude suuruse kindlaksmääramine
 - 4.6. Võlgade ümberkujundamiskava koostamine ja esitamine
 - 4.7. Võlgade ümberkujundamiskava kinnitamine ja kinnitamata jätmine ning nende tagajärjed
 - 4.8. Võlgade ümberkujundamiskava muutmine
 - 4.9. Võlgade ümberkujundamise menetluse lõppemine

5. Rahapesu, terrorismi ja massihävitusrelvade leviku rahastamise riskide maandamine ning finantssanktsiooni kohaldamine (hoiatusmeetmed, riskide maandamine ja rahapesu andmebüroo teavitamine)

Õppematerjal

1. P. Varul jt. Pankrotiseadus. Kommenteeritud väljaanne I ja II. Tallinn: Juura, 2024.
2. V. Kõve. Maksejõuetusõigus. Käsiraamat. Tallinn: Juura, 2024.
3. Pankrotiseadus (PankrS).
4. Füüsilise isiku maksejõuetuse seadus (FIMS).

2. TÄITEMENETLUS

1. Täitemenetlus, selle eeldused, põhimõtted ja alustamine
 - 1.1. Sundtäitmise mõiste ja täitemenetluse põhimõtted (formaliseerituse printsiip, proportsionaalsuse printsiip)
 - 1.2. Täitemenetluse algatamise eeldused (sh täitedokument)
 - 1.3. Kättetoimetamine
 - 1.4. Täitemenetluse osalised, nende õigused ja kohustused
2. Kohtutäitur ning tema õigused ja kohustused
3. Täitemenetluse peatamine ja lõpetamine ning täitmise edasilükkamine, pikendamine ja ajatamine
4. Täitemenetlus rahaliste nõuete korral
 - 4.1. Vallas- ja kinnisasjade ning varaliste õiguste arestimine. Sissetuleku arestimise eeldused
 - 4.2. Vara müük
 - 4.3. Tulemi jaotamine
5. Täitemenetlus mitterahaliste nõuete korral
 - 5.1. Vallasasja väljanõudmine
 - 5.2. Kinnisasja väljaandmine
 - 5.3. Asendamatud ja asendatavad toimingud
6. Võlgniku vara tagasivõitmise alused ja eeldused, tähtajad, kord ning tagajärjed
7. Erisused otsuste ja määruste täitmisel väärteo- ja kriminaalasjades
8. Täitemenetluslikud õiguskaitsevahendid, tähtajad, esitamise kord ja tagajärjed
 - 8.1. Kohtutäituri tegevuse peale kaebamine
 - 8.2. Sundtäitmise lubamatuks tunnistamine
 - 8.3. Enampakkumise kehtetuks tunnistamine
 - 8.4. Sundtäitmise vaidlustamine täitedokumendis nimetamata isiku poolt
 - 8.5. Nõude täitmise aegumine

Õppematerjal

1. A. Alekand. Täitemenetlusõigus. Tallinn: Juura, 2017.
2. Kohtutäituri seadus (KTS).
3. Täitemenetluse seadustik (TMS).

3. TSIVIILKOHTUMENETLUS

1. Tsiviilkohtumenetluse ülesanne ja olulised menetluspõhimõtted
 - 1.1. Tsiviilkohtumenetluse ülesanne
 - 1.2. Menetluse avalikkus ja suulisus
 - 1.3. Menetlusökoonomia

- 1.4. Võistlev menetlus vs uurimisprintsiiip
- 1.5. Poolte õigusliku ärakuulamise tagamine
- 1.6. Edasikaebeõiguse tagamine
- 1.7. Kohtualluvuse määratletus
- 1.8. Õiguse kohaldamine kohtu poolt
- 1.9. Menetluse aja seaduse kohaldamine
2. Tsiviilkohtumenetluse tagamine
3. Menetlustähtajad
4. Menetluskulud ja menetlusabi
5. Menetlusosalised, esindajad ja nõustajad
6. Tõendamine ja tõend
7. Menetlusdokumentide kättetoimetamine
8. Kohtu pädevus ja kohtualluvus
9. Hagi ja hagemisõigus, hagi tagamine
10. Hagita menetlus ja esialgne õiguskaitse
11. Kohtulahend
12. Menetlus ringkonnakohtus
13. Menetlus Riigikohtus

Õppematerjal

1. V. Kõve jt. Tsiviilkohtumenetluse seadustik. Kommenteeritud väljaanne I, II ja III. Tallinn: Juura, 2017.
2. Tsiviilkohtumenetluse seadustik (TsMS).

II TSIVIILÕIGUS

4. TSIVIILÕIGUSE ÜLDOSA

1. Tsiviilõiguse mõiste ja süsteem
2. Füüsiline isik
 - 2.1. Õigus- ja teovõime
 - 2.2. Piiratud teovõime ja nende tehingud
 - 2.3. Elukoht ja tegevuskoht
3. Juriidiline isik, mõiste ja liigid, õigus- ja teovõime
4. Füüsilise ja juriidilise isiku esindamine
5. Esemed
6. Tehingud
 - 6.1. Tehingu mõiste ja tahteavaldus
 - 6.2. Tehingu kehtetus
 - 6.3. Tehingu tühistamine
7. Tähtaeg ja tähtpäev
8. Nõuete aegumine ning aegumise katkemine ja peatumine

Õppematerjal

1. P. Varul, I. Kull, V. Kõve, M. Käerdi, K. Saare. Tsiviilõiguse üldosa. Tallinn: Juura, 2012.
2. P. Varul jt. Tsiviilseadustiku üldosa seadus. Kommenteeritud väljaanne. Tallinn: Juura, 2023.
3. Tsiviilõiguse üldosa seadus (TsÜS).

5. ASJAÕIGUS

1. Valdus ja omand
 - 1.1. Kaasomand ja ühisomand
 - 1.2. Vallasomand
 - 1.3. Kinnisomand
2. Kinnistusraamat ja kanded
3. Piiratud kinnisasjaõigused (v.a hüpoteek)
 - 3.1. Servituudid ja reaalkoormatised
 - 3.2. Hoonestusõigus
 - 3.3. Ostueesõigus
4. Pandiõigused
 - 4.1. Vallaspant
 - 4.2. Registerpant
 - 4.3. Hüpoteek

Õppematerjal

1. P. Varul, I. Kull, V. Kõve, M. Käerdi, T. Puri. Asjaõigusseadus I. Kommenteeritud väljaanne I ja II. Tallinn: Juura, 2014.
2. Asjaõigusseadus (AÕS).

6. VÕLAÕIGUS

I Üldosa

1. Lepingu mõiste, liigid ja vorm
2. Võlatunnistus
3. Tüüptingimused
4. Kohustuste rikkumine ja õiguskaitsevahendid
 - 4.1. Viivis ja intress
 - 4.2. Kahju hüvitamine
 - 4.3. Lepingust taganemine ja lepingu ülesütlemine
5. Kohustuse täitmine ja lõppemine
6. Kõrvalkohustused
 - 6.1. Käendus ja tarbijakäendus
 - 6.2. Garantii
 - 6.3. Käsiraha
 - 6.4. Leppetrahv
7. Nõuete ja kohustuste üleminek (sh nõuete loovutamine)
8. Isikute paljususe võlasuhtes
 - 8.1. Osa- ja ühiskohustus; osa- ja ühisnõue
 - 8.2. Solidaarvõlasuhe
9. Kolmandad isikud võlasuhtes

II Võlaõiguse eriosa

1. Müügileping
2. Üüri- ja rendileping
3. Liisinguleping
4. Laenu- ja krediidleping
 - 4.1. Laenu- ja krediidlepingu mõiste
 - 4.1.1. Poolte õigused ja kohustused
 - 4.1.2. Laenulepingu lõppemine ja lõpetamine

- 4.1.3. Tarbijakrediidi mõiste
- 4.1.3.1. Tarbija lepingueelne teavitamine finantsteenuse lepingu puhul
- 4.1.3.2. Vastutustundliku laenamise põhimõte
- 4.1.3.3. Krediidi kulukuse määr
- 5. Teenuste osutamise lepingud
- 5.1. Käsundusleping
- 5.2. Töövõtuleping

III Lepinguvälised võlasuhted

- 1. Käsundita asjaajamise õigus
- 2. Alusetu rikastumise õigus
- 3. Deliktiõigus

Õppematerjal

- 1. P. Varul, I. Kull, V. Kõve, M. Käerdi. Võlaõigusseadus. Üldosa. I. Kommenteeritud väljaanne. Tallinn: Juura, 2006.
- 2. P. Varul, I. Kull, V. Kõve, M. Käerdi. Võlaõigusseadus. II. Kommenteeritud väljaanne. Tallinn: Juura, 2007.
- 3. P. Varul, I. Kull, V. Kõve, M. Käerdi. Võlaõigusseadus III. Kommenteeritud väljaanne. Tallinn: Juura, 2009.
- 4. Võlaõigusseadus (VÕS).

7. PEREKONNAÕIGUS

- 1. Abikaasade varasuhted ja nende liigid
 - 1.1. Varaühisus ja ühisvara jagamine
 - 1.2. Varalahusus
- 2. Ülalpidamiskohustus
- 3. Eestkoste ja eestkostetava tehingud

Õppematerjal

- 1. Perekonnaseadus (PKS).

8. PÄRIMISÕIGUS

- 1. Pärimine seaduse, testamendi ja pärimislepingu järgi
- 2. Pärandvara jagamine
- 3. Pärija vastutus pärandiga seotud kohustuste eest
- 4. Pärandvara inventuur
- 5. Pärimisregister

Õppematerjal

- 1. U. Liin. Pärimisõigus. Tallinn: Ilo, 2005.
- 2. Pärimisseadus (PärS).

III TÖÖ- JA HALDUSÕIGUS

9. TÖÖÕIGUS

- 1. Töölepingu mõiste, sõlmimine ning lõppemine ja lõpetamine

2. Töötaja ja tööandja kohustused
3. Võlaõiguslike lepingute (töövõtuleping, käsundusleping) erisused

Õppematerjal

1. Töölepingu seadus (TLS).

10. HALDUSÕIGUS

10.1. Haldusõiguse üldosa

- 10.1.1. Haldusmenetlus ja selle põhimõtted
- 10.1.2. Haldusorgan
- 10.1.3. Haldusakt
- 10.1.4. Vaidemenetlus
- 10.1.5. Määrus
- 10.1.6. Haldusleping
- 10.1.7. Toiming

10.2. Maksuõigus

- 10.2.1. Maksunõuded ja -kohustused ning nende täitmine
- 10.2.2. Maksumenetlus ja sundtäitmine
- 10.2.3. Maksudeklaratsioon ja maksu määramine
- 10.2.4. Vaidemenetlus

10.3. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamine

Õppematerjal

1. Haldusmenetluse seadus (HMS).
2. Maksukorralduse seadus (MKS).
3. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadus (RahaPTS).